

Počátky teorie kooperativních her

Magdalena Hykšová

*Ústav aplikované matematiky, Fakulta dopravní,
České vysoké učení technické v Praze*

Teorie her prošla v průběhu 20. století bouřlivým vývojem: z původně marginálních úvah o jednotlivých hazardních hrách se postupně vyvinula samostatná, bohatě rozvětvená matematická disciplína, která našla uplatnění v mnoha různých oblastech – dnes představuje klíčový nástroj například v ekonomii, politologii či evoluční biologii, a také oblíbené pole pro výběr laureátů Nobelovy ceny.

V přednášce se zaměříme na teorii kooperativních her a podíváme se především na průkopnické práce, které v padesátých a na počátku šedesátých let 20. století publikovali Lloyd Shapley, později nositel Nobelovy ceny za ekonomii, a Donald B. Gillies. Ukázán bude axiomatický přístup k problému rozdělení zisků či nákladů mezi n „hráčů“ (osob, firem, politických stran apod.), k vyhodnocení mocenské pozice různých subjektů či k tzv. přiřazovacímu problému. Dotkneme se i didaktického přínosu kooperativní teorie her, která má jednak potenciál přiblížit nematematické veřejnosti zajímavé aplikace matematiky, jednak poskytuje příklady, jež ilustrují, že pro zdárné proniknutí do matematiky není podstatná „hlava na vzorečky“ (což je častou výmluvou těch, kdo tvrdí, že ji nemají), ale spíše schopnost vyvinout soustředění dostatečné intenzity a délky.